

มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

หมายถึง กระแสเงินสดสุทธิ (หรือผลประโยชน์สุทธิ หรือ รายได้สุทธิ) หักต้นทุนของเงินทุน

1	2
มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ = กระแสเงินสดสุทธิ (หรือผลประโยชน์สุทธิ หรือรายได้สุทธิ) - ต้นทุนเงินทุนที่ใช้ดำเนินการ	

1 กระแสเงินสดสุทธิ (หรือผลประโยชน์สุทธิ หรือ รายได้สุทธิ)

$$= (\text{รายได้ทางตรง} + \text{รายได้ทางอ้อม}) - \text{ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานที่ทำให้เกิดรายได้}$$

2 ต้นทุนเงินทุนที่ใช้ดำเนินการ หมายถึง ต้นทุนเงินงบประมาณ ต้นทุนเงินฝาก หรือต้นทุนเงินกู้ ที่องค์การมหาชนนำเงินมาใช้ในการดำเนินงานขององค์การมหาชน โดยใช้ดอกเบี้ยของแต่ละกรณี มาคำนวณเป็นต้นทุนของเงินทุน

$$\begin{aligned} &= (\text{เงินอุดหนุนที่ได้รับ} * \text{อัตราต้นทุนของเงินงบประมาณที่ได้รับ}) \\ &+ \text{เงินทุนที่คณะกรรมการอนุมัติให้ใช้เพิ่มในปีนั้น} * \text{อัตราต้นทุนของเงินฝากธนาคาร (ถ้ามี)} \\ &+ \text{เงินกู้ที่คณะกรรมการอนุมัติในปีนั้น} * \text{อัตราต้นทุนของเงินกู้ (ถ้ามี)} \end{aligned}$$

หมายเหตุ 1) อัตราต้นทุนของเงินงบประมาณ คือ อัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของพันธบัตรรัฐบาล เพื่อระดมเงินทุนมาใช้เป็นงบประมาณแผ่นดิน (ค่าเฉลี่ย ประมาณ 3.7%)

2) อัตราต้นทุนของเงินฝากธนาคาร คือ อัตราดอกเบี้ยของเงินทุนที่องค์การมหาชนฝากธนาคาร ซึ่งหากถอนมาใช้ในการดำเนินงานขององค์การมหาชน จะเสียโอกาสได้รับดอกเบี้ยเงินฝาก

3) อัตราต้นทุนของเงินกู้จากธนาคาร คือ อัตราดอกเบี้ยของเงินกู้ที่องค์การมหาชนกู้จากธนาคาร เพื่อนำเงินมาใช้ในการดำเนินงานขององค์การมหาชน

ตัวอย่างการคำนวณมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจขององค์การมหาชน A ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

รายได้ (ล้านบาท)	ค่าใช้จ่าย (ล้านบาท)	งบประมาณที่ ได้รับ (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย เฉลี่ย พันธบัตร รัฐบาล (ร้อยละ)	เงินทุน (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย เงินฝาก (ร้อยละ)	เงินกู้ (ล้านบาท)	อัตราดอกเบี้ย เงินกู้ (ร้อยละ)
10	5	40	3.72	20	2	10	12

ขั้นตอนที่ 1 คำนวณกระแสเงินรับสุทธิ (หรือผลประโยชน์สุทธิ หรือรายได้สุทธิ)

รายได้/รายได้ทางอ้อมจากการดำเนินงาน	10 ล้านบาท
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	5 ล้านบาท
กระแสเงินรับสุทธิ (หรือผลประโยชน์สุทธิ หรือรายได้สุทธิ) _____ 1	5 ล้านบาท

ขั้นตอนที่ 2 คำนวณต้นทุนเงินทุน

เงินงบประมาณที่ได้รับ	40 ล้านบาท
คูณด้วย อัตราต้นทุนของเงินงบประมาณ (ดอกเบี้ยในการออกพันธบัตรรัฐบาลเพื่อจัดสรรเป็นงบประมาณแก่องค์การมหาชน)	3.72%
ต้นทุนเงินงบประมาณ _____ 2	1.48 ล้านบาท

เงินทุนเพิ่มเติมที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการองค์การมหาชน	20 ล้านบาท
คูณด้วย อัตราต้นทุนของเงินทุน (ค่าเสียโอกาสจากการถอนเงินฝากออกจากธนาคาร)	2 %
ต้นทุนเงินทุนที่ถอนจากธนาคาร _____ 3	0.4 ล้านบาท

เงินกู้ธนาคาร	10 ล้านบาท
คูณด้วย อัตราต้นทุนของกู้ (ดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคาร)	12 %
ต้นทุนเงินกู้ _____ 4	1.2 ล้านบาท

ขั้นตอนที่ 3 คำนวณมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

รายได้สุทธิ (ผลประโยชน์สุทธิ) _____ 1	5 ล้านบาท
หักด้วย ต้นทุนเงินงบประมาณ _____ 2+3+4	3.08 ล้านบาท
มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ _____ 1 - (2+3+4)	1.92 ล้านบาท

มูลค่าเพิ่มทางสังคม หมายถึง ผลประโยชน์สำคัญองค์การมหาชนได้สร้างให้แก่สังคม อาทิ
ความสามารถในการลดจำนวนอุบัติเหตุ เป็นต้น ซึ่งผลประโยชน์สามารถพิจารณาได้จาก

- 1) ผลผลิต ผลลัพธ์ หรือผลลัพธ์ที่สามารถแปลงเป็นหน่วยเงิน หรือ
- 2) สัดส่วนระหว่าง ผลผลิต ผลลัพธ์ หรือผลลัพธ์ที่สามารถแปลงเป็นหน่วยเงิน เทียบกับเงินประมาณ
ที่ใช้ในการดำเนินงาน

ตัวอย่าง การคำนวณมูลค่าทางสังคม กรณีการลดจำนวนอุบัติเหตุ

องค์การมหาชนมีหน้าที่รณรงค์ ส่งเสริมให้เกิดการลดอุบัติเหตุบนท้องถนน

มูลค่าความสูญเสียจากอุบัติเหตุ 5 ล้านบาทต่อคน
จำนวนผู้ประสบอุบัติเหตุที่ลดลง 66,614 คน
มูลค่าเพิ่มทางสังคม (5 ล้านบาท * 66,614 คน) = 333,070 ล้านบาท
(การลดการสูญเสียได้ 66,614 คน คิดเป็นเงินเท่ากับ 333,070 ล้านบาท)